

Noodvermogenpool ruikt nieuwe kansen bij omgekeerd noodvermogen

2 maart 2015

DEN DOLDER (Energieia) - Veel bedrijven met een noodstroomvoorziening, zoals ziekenhuizen, datacentra en waterbedrijven, nemen sinds een paar jaar deel aan de NL Noodvermogenpool: een pool van noodaggregaten die landelijk netbeheerder Tennet kan inschakelen om de balans op het hoogspanningsnet te bewaren. Nu Tennet zoekt naar een nieuwe vorm van noodvermogen, is de Noodvermogenpool op zoek naar nieuwe deelnemers in andere marktsegmenten.

Landelijk netbeheerder Tennet heeft verschillende vormen van reserve-vermogen nodig om de balans op het hoogspanningsnet te handhaven. Als beschikbaar reserve- en regelvermogen daar niet voldoende voor is, roept Tennet noodvermogen af. Dat gebeurt [in toenemende mate](#), afgelopen jaar 27 keer. Dat noodvermogen contracteert Tennet zowel bij producenten (die dan bij afroep extra stroom moeten produceren en invoeden) als bij grote stroomafnemers (die dan minder moeten afnemen). Vanwege de marktgevoeligheid doet Tennet [geen uitspraken](#) over het exacte aantal partijen die dit noodvermogen tegen betaling leveren, of over de namen van betrokken bedrijven.

Tweede functie voor noodaggregaat

Eén van de partijen die dat noodvermogen in ieder geval aanbiedt, is NL Noodvermogenpool (NLNVP). In die pool zitten ziekenhuizen, datacentra en waterleidingbedrijven, maar ook een voetbalstadion, bloemenveiling en afvalcentrale. Het zijn [partijen](#) die over eigen opwekvermogen beschikken, maar met dat opwekvermogen niet voldoen aan de ondergrens van 20 MW die Tennet stelt om noodvermogen te mogen leveren, licht operationeel manager Frans Hoogzaad van de NLNVP toe. Samen voldoen die bedrijven en instellingen wel aan die grens, en kunnen ze met hun opwekvermogen geld verdienen.

Frans Hoogzaad van de Noodvermogenpool. (Bron (NLNVP))

Het gaat namelijk om partijen die noodaggregaten hebben staan, die het grootste deel van de tijd toch werkloos stilstaan. De Noodvermogenpool is een initiatief van oprichter Maarten Schaareman, en in 2011 opgezet nadat bleek dat Tennet wel interesse had in meer noodvermogenaanbieders voor een betere marktspreiding, schetst Hoogzaad het ontstaan van de pool. "Door samen te werken maken kleine partijen ook een kans om mee te doen aan de noodvermogentender van Tennet."

Flexibel aanbod van pool

Hoogzaad weet slechts dat het "grote productiebedrijven en grote afnemers zoals Aldel" waren waar Tennet mee kon werken toen de pool nog niet bestond. "Het risico voor Tennet van zulke partijen is dat het altijd om grote vermogens gaat. In onze pool is klein vermogen beschikbaar. Onze deelnemers vormen vaak een mooie aanvulling op het vermogen dat Tennet nodig heeft. We kunnen goed

doseren omdat het binnen de pool om kleinere eenheden gaat en deze regionaal verspreid staan", aldus Hoogzaad. Grote productiebedrijven kunnen bovendien door economische omstandigheden plotseling van de markt verdwijnen -denk aan centrales die in de mottenballen worden gezet.

Bovendien zijn de noodaggregaten snel in te zetten, stelt hij. Tennet eist dat noodvermogen binnen 10 minuten afroepbaar is, en volgens Hoogzaad "redden we in de pool in 99% van de gevallen om binnen vijf minuten te draaien". Bij afroep gaat er via een zelf door de initiatiefnemers van de pool ontwikkeld aanstuursysteem een signaal uit dat er voor zorgt dat de betreffende noodaggregaten worden gestart. Mocht Tennet noodvermogen afroepen en daarvoor gebruik willen maken van NLNVP-vermogen, dan gaat er een telefoontje naar de pool. "Wij hebben een telefoonwacht die 24 uur per dag, 365 dagen per jaar bereikbaar is", legt Hoogzaad uit. "We kunnen snel handelen."

Het beschikbare vermogen binnen de pool telt op tot zo'n 150 MW. De Noodvermogenpool schrijft zich net als andere partijen in op de jaarlijkse noodvermogen tender die Tennet uitschrijft, en kiest daarbij met hoeveel MW het inschrijft. "Na de gunning weten we dan welk vermogen we operationeel kunnen maken", aldus Hoogzaad. Momenteel wordt er meegedaan met ongeveer de helft van de totale NLNVP-capaciteit, wat volgens Hoogzaad "voldoende is voor het met Tennet gesloten contract". Binnen de pool geldt de regel dat de oudste pooldeelnemers de eerste rechten hebben om mee te doen aan de tenderselectie.

Aantal leden groeit

In 2011 werd de pool opgestart met zo'n 20 deelnemers, vooral ziekenhuizen. Daarna volgden datacentra en waterbedrijven, waardoor het aantal tegen de 40 loopt nu -verdeeld over 120 locaties. "We zoeken zelf naar nieuwe partijen, daar zijn we nog steeds mee bezig", vertelt Hoogzaad. "Zo wordt onze lijst steeds langer. Waterbedrijven zijn leuke partijen, die hebben veel vestigingen. En zij hebben noodaggregaten staan voor hun waterpompen, om de drinkwatervoorziening bij een storing weer op gang te helpen. Ook de telecom- en datawereld hebben nog veel potentie. Het draait om de aanwezigheid van noodaggregaten."

Een deelnemer maakt gemiddeld EUR 4.000 tot 5.000 aan kosten voor deelname aan de pool. De financiering daarvan gebeurt via een voorfinanciering door NLVNP, die dit later verrekent met de opbrengsten van een deelnemer. De kosten zitten in het aanbrengen van het sturingsmechanisme, en van een eventuele aanpassing aan een installatie die soms nodig is om deze geschikt te maken voor de automatische aansturing. Ook dient de meting van de installaties aangepast te worden om per vijf minuten meetwaarden door te kunnen sturen -een eis van Tennet.

Van het geld dat Tennet betaalt voor het beschikbaar stellen van het vermogen, roomt de pool een deel af als vergoeding voor bedrijfskosten en als "fee", aldus Hoogzaad. Het geld dat overblijft is dus een extra zakcent voor aggregaateigenaren. "Dan blijft er een mooi nettobedrag over", aldus Hoogzaad, van enkele duizenden tot tienduizenden euro's op jaarbasis.

Pooldeelnemers krijgen dus een bedrag voor het beschikbaar houden, en ook een variabel vergoeding voor de extra opgewekte MWh bij een afroep van Tennet. Dat Tennet steeds vaker noodvermogen afroept, lijkt dus mooi voor de NLNVP. Maar dat laatste, variabele bedrag per afroep is volgens Hoogzaad "niet meer dan een onkostenvergoeding voor dieselolie". Volgens hem zit het voordeel van een afroep er vooral in "dat een afroep van Tennet toch maar de ultieme test van je aggregaat is die vast is gebeurd."

Deelname levert installatietest op

Potentiële deelnemers worden verder gelokt met het vooruitzicht van andere voordelen die deelname volgens de oprichters biedt. "We bieden jaarlijks controle aan hun installatie. En je aggregaat wordt dus getest tijdens een noodvermogenafroep. Ons systeem is namelijk zo ingericht, dat als het

aggregaat niet beschikbaar blijkt, je een waarschuwingssignaal krijgt." Hoogzaad vertelt het met het [recente incident](#) van een Roermonds ziekenhuis (geen pool-deelnemer) in het achterhoofd, waar het noodaggregaat haperde bij een stroomstoring.

"Koudwatervrees" is volgens Hoogzaad de reden dat niet alle ziekenhuizen, waterbedrijven enzovoort zich voor een dergelijke pool aanmelden. "Deelname vergt soms ook een investering, omdat niet elke installatie meteen geschikt is voor het aanstuursysteem. Ook wordt er wel gewezen naar milieuwetgeving. Ziekenhuizen staan vaak in een woonomgeving en zijn bang voor problemen als een dieselgenerator bij nacht en ontij staat te draaien."

Noodvermogencontracten werden tot nu toe afgesloten met producenten (om extra te produceren) of met grootverbruikers (om minder af te nemen). Tennet onderzoekt momenteel de optie van een [omgekeerd noodvermogensysteem](#), waarbij producenten dus betaald krijgen om minder stroom te produceren (afregelbare productie) en grootverbruikers om meer stroom af te nemen (opregelbare belasting).

Nieuwe doelgroep deelnemers gezocht

Dat biedt de Noodvermogenpool nieuwe kansen, aldus Hoogzaad. "Het nieuwe systeem betekent een nieuwe tak van sport voor ons. Wij benaderen nu nieuwe doelgroepen, met andere flexibiliteitsmogelijkheden. Dat gaat dus om hele andere bedrijven die we nu in de pool hebben."

Te denken valt volgens de operationeel manager aan afvalverwerkers die stroom produceren, en aan bedrijven die WKK's hebben staan en vaak stroom over houden die ze terugleveren. Hoogzaad en Schaareman zijn de boer opgegaan om kandidaten te strikken voor hun tweede pool, dus voor afschakelbaar noodvermogen, binnen de NLNVP. Er wordt momenteel geïnventariseerd hoeveel deelnemers met hoeveel MW interesse hebben in deelname. Aantallen wil Hoogzaad nog niet noemen. "We proberen nu in kaart te brengen waar we op kunnen rekenen."

Ilse Kleijne

i.kleijne@energeia.nl

Copyright©, Energeia, 2015

Creëer acquisitiekansen in de energieprojectenmarkt met de nieuwe Energeia Energy Tracker
Meldt uzelf aan op www.energytracker.nl en probeer onze database vandaag nog uit!